

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 29 kwietnia 2016 r.

Adam Bodnar

VII.7202.24.2015.MM

Pan

Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30

00-930 Warszawa

Bardzo dziękuję za kolejne informacje zawarte w odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 lutego 2016 roku [znak pisma: PB-pb-as-074-7/16(627)] dotyczące mechanizmu redukcji jednolitej płatności zawartego w ustawie z dnia 5 lutego 2015 roku o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1551 ze zm.; dalej jako: ustawa o płatnościach). Z uwagi jednak na ilość skarg spółdzielni rolniczych, które wpłynęły do Rzecznika oraz nieprecyzyjne ustosunkowanie się do przedstawionych w piśmie RPO z dnia 4 stycznia 2016 roku wątpliwości, działając w oparciu o art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.; dalej jako: ustawa o RPO) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ponowną analizę niniejszego problemu.

Pragnę przypomnieć, że Rzecznik, na co wskazywał już w poprzednich swych wystąpieniach, nie kwestionuje zgodności z przepisami unijnymi redukcji jednolitej płatności obszarowej dla rolników w odniesieniu do kwoty przekraczającej 150 000 euro o 100 %. **Wątpliwości Rzecznika budzi nie tyle sama dopuszczalność takiej redukcji, co jej celowość.** W ocenie Rzecznika art. 19 ustawy o płatnościach nie uwzględnia bowiem zróżnicowania dużych podmiotów rolniczych objętych taką redukcją, a w szczególności specyfiki spółdzielni rolniczych. Ze skarg wnoszonych przez te - zrzeszające często dużą

liczbę osób - podmioty wynika, że redukcja prowadzi do realnego zmniejszenia wynagrodzenia indywidualnych rolników będących członkami tych spółdzielni, często nawet w wysokości kilkunastu procent. Ponadto, obecna regulacja prawna prowadzi do sytuacji, w której rolnicy indywidualni użytkujący stosunkowo duże obszary ziemi otrzymają jednolitą płatność obszarową w wysokości 100%, podczas gdy podmioty zrzeszone w spółdzielniach rolniczych i często użytkujące niewielkie obszary ziemi zostaną tej płatności pozbawieni. Budzi to poważne wątpliwości zarówno z punktu widzenia celu wprowadzenia redukcji – jakim jest ograniczenie pomocy dla dużych, dobrze prosperujących przedsiębiorców rolniczych – jak i w świetle zasady równości zawartej w art. 32 Konstytucji, a także zasady sprawiedliwości społecznej wywodzonej z art. 2 Konstytucji. Należy tutaj wskazać, że w treści zasady sprawiedliwości społecznej, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, mieści się zakaz równego traktowania podmiotów nierównych (zob. wyrok TK z dnia 12 lipca 2012 r. o sygn. akt P 24/10; wyrok z dnia 19 grudnia 2012 r. o sygn. akt K 9/12; wyrok z dnia 20 grudnia 2012 r. o sygn. akt K 28/11). Niewątpliwie, za podmioty nierówne na gruncie niniejszej sprawy należy uznać dużych przedsiębiorców rolniczych posiadających znaczne obszary użytków rolnych oraz spółdzielnie rolnicze zrzeszające dużą ilość małych podmiotów. Należy tu podkreślić, że wszelkie zmiany w systemie płatności bezpośrednich powinny uwzględniać też to, że znaczna część podmiotów zajmujących się działalnością rolniczą dokonuje planów inwestycyjnych z uwzględnieniem spodziewanych świadczeń.

Biorąc pod uwagę wcześniejsze wystąpienia Rzecznika, a także wskazywane już wątpliwości dotyczące art. 19 ustawy o płatnościach podnoszone jeszcze na etapie prac legislacyjnych w komisji sejmowej zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o uzupełnienie odpowiedzi z 26 lutego 2016 roku o wyjaśnienia dotyczące celowości objęcia tak wysoką redukcją jednolitej płatności obszarowej spółdzielni rolniczych, które zrzeszają wielu rolników indywidualnych.

Podpis na oryginale